

§ 227

Dnr KS 2019/00605-1.3.2

Beslut - Taxa för miljö- och konsumentnämndens prövning och tillsyn enligt Lag om tobak och liknande produkter (2018:2088)

Beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Miljö- och konsumentnämndens förslag på taxor för tillsyn enligt Lag om tobak och liknande produkter (2018:2088) fastställs att gälla från 1 juli 2019.

Reservation

Elisabeth Unell (M), Anna Hård af Segerstad (M), Marcus Jacobson (M) och Amanda Agestav (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för bifall till Elisabeth Unell (M) och Amanda Agestavs (KD) förslag, och inkommer med följande skriftliga reservation:

”Avgifterna för ansökan och tillsyn gällande försäljning av tobaksprodukter bör kunna likställas med försäljning av folköl. Vid försäljning av folköl ska kontroll ske att försäljning inte säljs till personer under 18 år. Det är dessutom beklagligt att ännu en avgift för taxor inte tas i god ordning. Taxor och avgifter ska tas i rätt tid.”

Ärendebeskrivning

Den 12 december 2018 beslutade riksdagen om en ny lag om tobak och liknande produkter. Det införs bland annat en tillståndsplikt för handel med tobak. Detaljhandel och partihandel med tobaksvaror ska få bedrivas endast av den som har tillstånd för sådan handel. Huvudsyftet med tillståndsplikten är att stävja den illegala handeln med tobaksprodukter.

Kommunen har rätt att ta ut en avgift för prövningen av en tillståndsansökan för att sälja tobaksvaror. Kommunen får även ta ut avgifter för sin tillsyn av den som bedriver tillståndspliktig försäljning och av den som bedriver anmälningspliktig försäljning enligt Lagen om tobak och liknande produkter (2018:2088). Grunderna får bestämmas av kommunfullmäktige. Avgifterna ska spegla kommunernas faktiska kostnad för hanteringen av tillståndsansökningar. Avgifterna ska följa de allmänna krav om självkostnadsprincipen som finns om kommunala taxor.

Lag om tobak och liknande produkter träder i kraft den 1 juli 2019 och i och med detta upphävs både tobakslag (1993:581) och Lag (2017:425) om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare. Bestämmelserna om elektroniska cigaretter och flertalet av reglerna kring tobak förs över till den nya lagen.

Stadsledningskontoret har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut:

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Miljö- och konsumentnämndens förslag på taxor för tillsyn enligt Lag om tobak och liknande produkter (2018:2088) fastställs att gälla från 1 juli 2019.

Yrkanden

Elisabeth Unell (M) och Amanda Agestav (KD) yrkar att Att Taxa för miljö- och konsumentnämndens prövning och tillsyn enligt Lag om tobak och liknande produkter (2018:2088) ändras till:

Tillstånd för försäljning eller partihandel

- Motsvarande avgift för tillstånd för att sälja folköl

Ändring av ägar- eller bolagsförhållanden

- Motsvarande avgift för tillstånd att sälja folköl

Tillfälligt tillstånd för försäljning av tobaksprodukter

- Motsvarande avgift för tillstånd att sälja folköl

Anmälan om förändrat tillstånd

- Motsvarande avgift för tillstånd att sälja folköl

Avgift för tillsyn

Försäljning av tobaksvaror

- Motsvarande avgift för tillstånd att sälja folköl

Försäljning av elektroniska cigaretter och/eller påfyllningsbehållare

- Motsvarande avgift för tillstånd att sälja folköl

Försäljning av både tobaksvaror, elektroniska cigaretter och /eller påfyllningsbehållare

- Motsvarande avgift för tillstånd att sälja folköl

Avgift för försäljning av tobaksprodukter och folköl

- Motsvarande 1,5 gånger motsvarande avgiften för avgiften för årlig tillsyn av försäljning av folköl

Anna Thunell (MP) och Hawar Asaiesh (V) yrkar bifall till stadsledningskontorets förslag, samt avslag på Elisabeth Unell (M) och Amanda Agestavs (KD) förslag.

Proposition

Ordföranden finner att det finns två förslag till beslut, dels bifall till stadsledningskontorets förslag, och dels ett eget förslag till taxa från Elisabeth Unell (M) och Amanda Agestav (KD), till vilket Anna Thunell (MP) och Hawar Asaiesh (V) yrkat avslag.

Ordföranden föreslår en propositionsordning där de två förslagen till taxa ställs mot varandra. Föreslagen propositionsordning godkänns och genomförs.

Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med stadsledningskontorets förslag.

Kopia till

Miljö- och konsumentnämnden

Kommunstyrelsen
Maria Lindblom Lundh
Epost: maria.lindblom.lundh@vasteras.se

Kopia till

Kommunstyrelsen

Taxa för miljö- och konsumentnämndens prövning och tillsyn enligt Lag om tobak och liknande produkter

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Miljö- och konsumentnämndens förslag på taxor för tillsyn enligt Lag om tobak och liknande produkter (2018:2088) fastställs att gälla från 1 juli 2019.

Ärendebeskrivning

Den 12 december 2018 beslutade riksdagen om en ny lag om tobak och liknande produkter. Det införs bland annat en tillståndsplikt för handel med tobak. Detaljhandel och partihandel med tobaksvaror ska få bedrivas endast av den som har tillstånd för sådan handel. Huvudsyftet med tillståndsplikten är att stävja den illegala handeln med tobaksprodukter.

Kommunen har rätt att ta ut en avgift för prövningen av en tillståndsansökan för att sälja tobaksvaror. Kommunen får även ta ut avgifter för sin tillsyn av den som bedriver tillståndspliktig försäljning och av den som bedriver anmälningspliktig försäljning enligt Lagen om tobak och liknande produkter (2018:2088). Grunderna får bestämmas av kommunfullmäktige. Avgifterna ska spegla kommunernas faktiska kostnad för hanteringen av tillståndsansökningar. Avgifterna ska följa de allmänna krav om självkostnadsprincipen som finns om kommunala taxor.

Lag om tobak och liknande produkter träder i kraft den 1 juli 2019 och i och med detta upphävs både tobakslag (1993:581) och Lag (2017:425) om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare. Bestämmelserna om elektroniska cigaretter och flertalet av reglerna kring tobak förs över till den nya lagen.

Beslutsmotivering

Miljö och hälsoskyddsförvaltningens utökade uppdrag med nya tillståndsprövningar och förändrat tillsynsansvar som en följd av att tillståndsplikt för tobaksförsäljning införs, medför en ökad arbetsbörda. Dessa förändringar innebär både nya uppdrag och nya kostnader för förvaltningen. Verksamhetens avgifter behöver därför ses över.

Beräkning av tidsåtgång för tillståndsprövning

Ansökan om tobakstillstånd kan indelas i flera kategorier.

- Ansökan om tillstånd för att sälja tobak.
- Ansökan om tillfälligt tillstånd för att sälja tobak.
- Anmälan om ändrade ägar- eller bolagsförhållanden.
- Anmälan om förändrat tillstånd.

En uppskattning av genomsnittlig handläggningstid för ansökan om tillstånd och tillfälligt tillstånd beräknas ligga på cirka 7 timmar. Beräkningarna som ligger till

grund för bedömning av antal timmar för tillsyn baseras på att yttre tillsyn genomförs vartannat år och inre tillsyn däremellan.

I förslag till taxa har miljö- och hälsoskyddsförvaltningen utgått från samma timtaxa som i tidigare tobakstaxa, 980 kronor per timme. Det är den fastställda timtaxan för en handläggare på miljö- och hälsoskyddsförvaltningen.

I förslag till taxa enligt Lagen om tobak och liknande produkter föreslås en tillståndsavgift för stadigvarande tillstånd på 75 % av avgiften för serveringstillstånd då hanteringen är likvärdig men bedöms vara mindre komplex. Detta innebär en avgift på 8 820 kronor. Vid ändringar bör det inte behövas besök på plats, vilket innebär ytterligare mindre tidsåtgång och föreslås kosta 6 860 kronor. Tillsynsavgift enligt Lagen om tobak och liknande produkter föreslås för stadigvarande försäljning vara 4 900 kr per år.

För förslag till övriga taxor enligt denna lag se bilaga.

Stadsledningskontoret tillstyrker miljö- och konsumentnämndens förslag till taxa för prövning och tillsyn enligt Lag om tobak och liknande produkter (2018:2088).

Juridisk bedömning

Kommunstyrelsen är behörig att fatta beslutet i enlighet med kommunstyrelsens reglemente och kommunallagen.

Ekonomisk bedömning

Ger möjlighet för intäkter till Miljö- och konsumentnämndens verksamhet.

Hållbar utveckling

Tillsynen nödvändig av lagkrav och främjar kontroll av användandet av tobaksvaror.

Miljö- och konsumentnämnden

§ 42

Dnr MOKN 2019/00031-1.3.2

Taxa för miljö- och konsumentnämndens prövning och tillsyn enligt Lag om tobak och liknande produkter (2018:2088)

Beslut

Miljö- och konsumentnämnden föreslår att kommunfullmäktige fastställer den föreslagna taxan för tillstånd och tillsyn enligt Lag om tobak och liknande produkter och att den ska börja gälla från och med den 1 juli 2019.

Ärendebeskrivning

Den 12 december 2018 beslutade riksdagen om en ny lag om tobak och liknande produkter. Det införs bland annat en tillståndsplikt för handel med tobak. Detaljhandel och partihandel med tobaksvaror ska få bedrivas endast av den som har tillstånd för sådan handel. Huvudsyftet med tillståndsplikten är att stävja den illegala handeln med tobaksprodukter.

Kommunen har rätt att ta ut en avgift för prövningen av en tillståndsansökan för att sälja tobaksvaror. Kommunen får även ta ut avgifter för sin tillsyn av den som bedriver tillståndspliktig försäljning och av den som bedriver anmälningspliktig försäljning enligt Lagen om tobak och liknande produkter (2018:2088). Grunderna får bestämmas av kommunfullmäktige. Avgifterna ska spegla kommunernas faktiska kostnad för hanteringen av tillståndsansökningar. Avgifterna ska följa de allmänna krav om självkostnadsprincipen som finns om kommunala taxor.

Miljö- och konsumentnämnden föreslår vilka avgifter som bör tillämpas för tillståndsgivning och tillsyn enligt Lagen om tobak och liknande produkter.

Yrkanden

Ordföranden yrkar bifall till miljö- och hälsoskyddsförvaltningens förslag till beslut.

Kopia till

Kommunfullmäktige
kommunstyrelsen@vasteras.se

Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen
Ulrika Wahlström
Epost: ulrika.wahlstrom@vasteras.se

Kopia till
Kommunfullmäktige
kommunstyrelsen@vasteras.se

Miljö- och konsumentnämnden

Taxa för miljö- och konsumentnämndens prövning och tillsyn enligt Lag om tobak och liknande produkter (2018:2088)

Förslag till beslut

Miljö- och konsumentnämnden föreslår att kommunfullmäktige fastställer den föreslagna taxan för tillstånd och tillsyn enligt Lag om tobak och liknande produkter och att den ska börja gälla från och med den 1 juli 2019.

Ärendebeskrivning

Den 12 december 2018 beslutade riksdagen om en ny lag om tobak och liknande produkter. Det införs bland annat en tillståndsplikt för handel med tobak. Detaljhandel och partihandel med tobaksvaror ska få bedrivas endast av den som har tillstånd för sådan handel. Huvudsyftet med tillståndsplikten är att stävja den illegala handeln med tobaksprodukter.

Kommunen har rätt att ta ut en avgift för prövningen av en tillståndsansökan för att sälja tobaksvaror. Kommunen får även ta ut avgifter för sin tillsyn av den som bedriver tillståndspliktig försäljning och av den som bedriver anmälningspliktig försäljning enligt Lagen om tobak och liknande produkter (2018:2088). Grunderna får bestämmas av kommunfullmäktige. Avgifterna ska spegla kommunernas faktiska kostnad för hanteringen av tillståndsansökningar. Avgifterna ska följa de allmänna krav om självkostnadsprincipen som finns om kommunala taxor.

Miljö- och konsumentnämnden föreslår vilka avgifter som bör tillämpas för tillståndsgivning och tillsyn enligt Lagen om tobak och liknande produkter.

Beslutsmotivering

Lag om tobak och liknande produkter träder i kraft den 1 juli 2019 och i och med detta upphävs både tobakslag (1993:581) och Lag (2017:425) om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare. Bestämmelserna om elektroniska cigaretter och flertalet av reglerna kring tobak förs över till den nya lagen.

Tillståndsplikt för handel med tobaksvaror införs. Dels i detaljhandeln vid försäljning till konsument, men även för partihandeln vid försäljning till detaljhandeln.

Tillstånden förenas med ett lämplighetskrav och det är kommunen som ansvarar för hanteringen. På flera sätt kommer detta att likna dagens hantering av serveringstillstånd för alkohol.

Ansvar för att pröva ansökan om försäljningstillstånd ligger på den kommun som försäljningsstället tillhör. Samtliga tobaksförsäljare som vill fortsätta försäljningen ska ansöka om tillstånd och utredas innan beslut om försäljningstillstånd kan beviljas. Ansökan ska ha kommit in till kommunen senast den 1 november 2019. När en ansökan kommit in från en verksamhet som är anmäld enligt den gamla tobakslagen, får försäljningen fortsätta i avvaktan på kommunens beslut.

När det gäller elektroniska cigaretter gäller anmälningsplikt, liksom tidigare.

Förvaltningens utökade uppdrag med nya tillståndsprövningar och förändrat tillsynsansvar som en följd av att tillståndsplikt för tobaksförsäljning införs, medför en ökad arbetsbörda. Dessa förändringar innebär både nya uppdrag och nya kostnader för förvaltningen. Verksamhetens avgifter behöver därför ses över.

Beräkning av tidsåtgång för tillståndsprövning

Ansökan om tobakstillstånd kan indelas i flera kategorier.

- Ansökan om tillstånd för att sälja tobak.
- Ansökan om tillfälligt tillstånd för att sälja tobak.
- Anmälan om ändrade ägar- eller bolagsförhållanden.
- Anmälan om förändrat tillstånd.

Vid en *ansökan om tobakstillstånd* krävs ett relativt omfattande remissförfarande. Ansökan kan avse distanshandel, detaljhandel eller partihandel. Polismyndigheten, Skatteverket och i vissa fall Tullverket kommer att vara remissinstanser. Remisshandlingar ska skickas ut, bevakas och remissyttranden ska inarbetas i beslutsunderlaget. Vid sidan av remissförfarandet ska en utredning sammanställas. Utredningen ska visa på sökandens ekonomiska förhållanden och sökandens ekonomiska möjligheter att införskaffa den aktuella verksamheten. Sökanden ska visa varifrån kapitalet till inköpet kommer ifrån, för att motverka tillkomsten av försäljningsställen som finansieras med illegala medel. Lagstiftaren trycker särskilt på att tillståndsmyndigheten behöver vara uppmärksam på ansökningar där sökanden i själva verket företräder någon som vill undanröja sig prövning, det vill säga när det är fråga om ett så kallat bulvanförhållande. Utöver utredningsarbetet ska det tilltänkta försäljningsstället besökas för att kontrollera tobakslagret, skyltning och marknadsföring. Sökanden ska bifoga ett egenkontrollprogram till sin ansökan. Egenkontrollprogrammet ska utgöra en nödvändig del av underlaget för beslut i tillståndsfrågan. En uppskattning av den effektiva handläggningstiden beräknas ligga på cirka 9 timmar per ansökan.

Om *ägar- eller bolagsförändringar sker* ska detta anmälas till miljö- och konsumentnämnden. Ett exempel på ändring kan vara att en eller flera personer med ett betydande inflytande i bolaget bytts ut och att nya personer tillkommit.

Ett remissförfarande och en utredning avseende de nya personernas vandel och ekonomiska förhållanden behöver då göras. En uppskattning av genomsnittlig handläggningstid bör ligga på cirka 7 timmar.

Vid ansökan om ett *tillfälligt tillstånd* för tobaksförsäljning sker i stort sett samma prövning som vid ansökan om tobakstillstånd. Undantaget är att ett utredningsbesök på försäljningsstället inte behöver göras. En uppskattning av genomsnittlig handläggningstid beräknas ligga på cirka 7 timmar.

Beräkning av tidsåtgång för tillsyn

Kommunens kostnader för tillsynen består av två delar. En administrativ "inre tillsyn" och en direkt kontroll på försäljningsstället, "yttre tillsyn".

Den administrativa delen består i regelbunden kontroll av tillståndshavarnas löpande vandel, kontakter med andra myndigheter, planering av den "yttre tillsynen", efterarbete med rapportering, kommunikering och utarbetande av beslutsunderlag för eventuella administrativa sanktioner.

Den inre tillsynen av tillståndshavare enligt tobakslagen ska, enligt den nya lagens förarbeten, i allt väsentligt motsvara den inre tillsyn som görs av tillståndshavare enligt alkohollagen.

Beräkningarna som ligger till grund för bedömning av antal timmar baseras på att yttre tillsyn genomförs vartannat år och inre tillsyn däremellan. Det är också så som tillsyn enligt alkohollagen har planerats i Västerås.

Förslag på avgifter och jämförelser med andra verksamheter

I förslag till taxa har miljö- och hälsoskyddsförvaltningen utgått från samma timtaxa som i tidigare tobakstaxa, 980 kronor per timme. Det är den fastställda timtaxan för en handläggare på miljö- och hälsoskyddsförvaltningen.

I prop. 2017/18:156 Ny lag om tobak och liknande produkter anger lagstiftaren att det föreslagna tillståndsförfarandet för tobaksförsäljning har klara beröringspunkter med det förfarande som gäller vid tillståndsgivning enligt alkohollagen. Den nu föreslagna tillståndsordningen innehåller emellertid färre bedömningskriterier och är inte fullt lika komplex. Lagstiftaren bedömer därför att kommunernas kostnad för att hantera ansökningar om tillstånd för tobaksförsäljning generellt sett kan vara något lägre än motsvarande kommunala kostnader för serveringstillstånd.

Förvaltningen har varit i kontakt med handläggarna för serveringstillstånd i Västerås. En ny ansökan eller ett ägarbyte enligt alkohollagen kostar i Västerås 11 625 kronor. I förslag till taxa enligt Lagen om tobak och liknande produkter föreslås en tillståndsavgift för stadigvarande tillstånd på 8 820 kronor, vilket är cirka 75 % av avgiften för serveringstillstånd. Vid ändringar bör det inte behövas besök på plats, vilket innebär en något mindre tidsåtgång och föreslås kosta 6 860 kronor. Detsamma gäller för tillfälliga tillstånd.

Tillsynsavgifterna enligt alkohollagen baseras på företagets omsättning och varierar i Västerås från 5 575 kr till 48 825 kr.

Tillsynsavgift enligt Lagen om tobak och liknande produkter föreslås för stadigvarande försäljning vara 4 900 kr per år.

Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen har varit i kontakt med flera andra större kommuner i samband med framtagandet av förslag till taxa. Förvaltningen har bland annat tagit del av förslag till taxa för Göteborg. Göteborg har även samrått med Malmö när de tagit fram sitt förslag. Dessutom har förvaltningen tagit del av Gävles föreslagna taxa.

Diskussioner har även förts med Eskilstuna, Enköping, Örebro, Uppsala och Borås. Underlag för taxa har även tagits in från Ljusdals respektive Lindesbergs kommuner. I de flesta av dessa kommuner är tobakstillsynen organiserad inom samma enhet som serveringstillstånd. Det innebär att tjänstemännen har en god kännedom om tidsåtgång för prövning av serveringstillstånd. Den generella bedömningen i de kommuner förvaltningen kontaktat är att handläggningen för en tillståndsansökan för tobak kommer att ta cirka 80 % av tiden för ett serveringstillstånd.

Taxa för miljö- och konsumentnämndens prövning och tillsyn enligt Lag om tobak och liknande produkter (2018:2088)

Inledande bestämmelser

Avgifter enligt denna taxa tas ut för att täcka miljö- och konsumentnämndens kostnader för prövning av tillstånd för försäljning av tobaksvaror samt tillsyn över verksamheter som bedriver försäljning av tobaksvaror, elektroniska cigaretter och/eller påfyllningsbehållare.

Prövning

Den som ansöker om försäljningstillstånd enligt 5 kap 1 § ska betala en avgift för prövning av ansökan enligt nedan

Tillstånd för försäljning eller partihandel med tobaksvaror	8 820 kr
Ändring av ägar- eller bolagsförhållanden	6 860 kr
Tillfälligt tillstånd för försäljning av tobaksprodukter	6 860 kr
Anmälan om förändrat tillstånd	1960 kr

Avgift för prövning ska betalas innan handläggning påbörjas.
Avgift tas ut även om ansökan avslås.

Avgift för tillsyn

Den som stadigvarande säljer eller bedriver partihandel med tobaksvaror, elektroniska cigaretter och /eller påfyllningsbehållare ska betalas en årlig tillsynsavgift enligt nedan

Försäljning av tobaksvaror	4 900 kr per år
Försäljning av elektroniska cigaretter och/eller påfyllningsbehållare	1 470 kr per år
Försäljning av både tobaksvaror, elektroniska cigaretter och/eller påfyllningsbehållare	5 880 kr

Den årliga avgiften omfattar kalenderår och ska betalas i förväg. Fast årlig avgift ska betalas med helt avgiftsbelopp för varje påbörjat kalenderår som verksamheten bedrivs.

Den som anmäler försäljning av elektroniska cigaretter och/eller påfyllningsbehållare ska betala avgiften från och med det år som anmälan handläggs.

Den som ansöker om tillstånd för försäljning av tobaksvaror eller för försäljning av både tobaksvaror, elektroniska cigaretter och/eller påfyllningsbehållare ska betala den årliga avgiften från och med det kalenderår som följer efter tillståndsprövningen.

Timavgift

Avgift för handläggning (timtaxa) enligt denna taxa är 980 kronor.

Timdebitering

Miljö- och konsumentnämnden timdebiterar för

- den tillsyn som utförs samma år som ansökan om tillstånd prövas,
- uppföljande tillsynsbesök som görs med anledning av konstaterade brister.

Vid timdebitering tas avgift ut med tillsynstiden multiplicerad med timavgiften.

I de fall timavgift tas ut i förhållande till faktisk nedlagd handläggningstid avses med handläggningstid den sammanlagda tid som varje tjänsteman vid nämnden har använt för inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner och kontroller, beredning i övrigt i ärendet samt föredragning, beslut och restid.

Avgift tas ut för varje halv timme nedlagd handläggningstid. Om den sammanlagda handläggningstiden understiger en halv timme per år tas ingen timavgift ut.

För inspektioner mätningar och andra kontroller som utförs vardagar mellan klockan 19.00 och 07.00 lördagar, söndagar, julafton, nyårsafton, påskafton, trettondagsafton, midsommarafton och helgdagar, tas avgift ut med 1,5 gånger ordinarie timavgift.

Timavgift debiteras i efterhand efter utfört tillsynsbesök.

Beslut om avgift

Miljö- och konsumentnämnden får fatta beslut om avgift enligt denna taxa.

Nedsättning av avgift

Miljö- och konsumentnämnden får sätta ned eller efterskänka avgiften om det finns särskilda skäl eller med hänsyn till verksamhetens omfattning, tillsynsbehov eller övriga omständigheter.

Betalning av avgift m m

Betalning av avgift enligt taxan ska ske till Västerås stad. Betalning ska ske inom tid som anges i beslutet om avgift eller på faktura.

Denna taxa ska gälla från och med den 1 juli 2019.